

je bila torej izbrala ime cerkvi, (Sofija t. j. Modrost božja) in po tej cerkvi se imenuje današnja prestolnica bulgarska — Sofija. Konstantinov jubilej je torej v tem oziru tudi jubilej mesta Sofije. To je govornik natančneje razložil mnogobrojnim poslušalcem. Katedrala je bila prenapolnjena ne samo katolčanov, nego tudi pravoslavskih Bulgarov, ki so z velikim zanimanjem sledili njegovemu govoru. Proti koncu svojega govora je omenil tudi sedanje gibanje za unijo. Rekel je: »Morebiti reši to gibanje Modrost božja, da se zedinita v bodočnosti zopet oba Rima: Konstantinov in papežev, — iztok in zapad — kakor sta bila zedinjena ob času velikega vladarja, ki je dal pred 1600 leti kristjanom verske svobode.«

Potem so sledile razne točke cerkvenega koncerta. Nastopile so gojenke francoske dekleške šole z lepim zborom: »Regina coeli« in otroci iz mednarodne sirotišnice, katera je pod vodstvom hrvatskih in slovenskih sester iz reda sv. Vincencija. Otroci — sirote so peli jako mило pesem »V svitu jutranje zarje«, tako da so bili mnogi do solz ginjeni.

Francoski pisatelj Jules Guillebert, sodelavec raznih francoskih časnikov, je govoril o blagorjih krščanstva v francoskem jeziku jako zanimivo.

Slavnost je zaključil nadškof s svojim govorom v štirih jezikih (bulgarski, francoski, nemški in italijanski). Omenil je, da se je obrnilo nanj 45.000 Bulgarov s pismeno prošnjo, naj bi bili sprejeti v unijo s katoliško cerkvijo. On jim je obljubil, da bode to prošnjo v Rimu podpiral.

Ta pojav ob priliki Konstantinovega jubileja je po njegovem prepričanju posebno radosten in pomenljiv za Kristusovo cerkev.

Bulgari, kakor sploh vsi navzoči, so sledili posameznim točkam slavnosti s posebnim zanimanjem in tudi vsi bulgarski časopisi so pisali o njej simpatično in pohvalno.

Bila je to sigurno prva slavnost te vrste v Bulgariji.

Ljubljanske novice.

— **Ij Pevci somišljenki** so vabljeni k vaji nocoj ob pol osmih v prostore »Ljubljane«.

Ij Društvo »Slovanski klub« v Ljubljani oblasitveno razpuščeno, to je naj-novejše, ob koncu leta 1913. Deželna vlada je baje to društvo razpustila. Baje je »Slovanski klub« v »Slov. Narodu« in v »Danu« objavil načelo, da v Srbiji nobeden Slovenec ne dobi službe, ki nima priporočilno pismo od »Slovanskega kluba«, katero je podpisal »On«, to je predsednik kluba gosp. Ivan Hribar, bivši župan Ljubljanski. Deželna vlada je videla v tem delovanju ost naperjeno proti drugim strankam na Slovenskem, kajti kdor pozna politično zagrizenost gosp. Hribarja, je prepričan, da bi se skrajno potrudil, da na Srbskem ne pride nikdo drugi do kruha. kakor tak »liberalec«, ki se je Hribarju s svojo krvjo zapisal.

Ij Silvestrov večer v Unionu je vsako leto najpriljubnejši Silvestrov večer v Ljubljani. Jutri se prične točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 1 K, po polnoči 2 K.

Ij Šentpeterski Orel v Ljubljani opozarja na svojo prvo javno telovadbo, ki bo v nedeljo zvečer v veliki dvorani hotela Union. Sodeluje vojaška godba. Vstopnice se dobivajo v Katol. Bukvarni in pri trgovcu Iv. Podboju na sv. Petra cesti.

Deželni muzej bo v četrtek, novoletni dan, predpoldne od 10. do 12. ure odprt za javen poset.

Ij Tiskarsko gibanje v Ljubljani. »Laibacher Zeitung« je zopet pričela izhajati, dasi v manjšem obsegu. Tiskarna je postavila k stavnim strojem tipkarice iz pisarne. Tipkarice se hitro oživljajo v svoj novi posel. »Laibacher Zeitung« pravi, da so ji stavci pred odhodom iz tiskarne pokvarili stavne stroje in je bilo treba precej časa, da so bili popravljani. — Danes okolu ene ure popoldne je prišlo 35 stavcev pred magistrat »čakat na delo«. Dobili so župana, ki jim je rekel: »Drugega dela nimam, kakor kidanje snega«. Nato so dobili stavci nove lopate, nakar so pričeli v Šelenburgovi ulici in drugod odkidavati sneg. Občinstvo je to delo spremljalo z očitnimi simpatijami, ker bi brez te izredne pomoči še dolgo časa ostala celo Šelenburgova in Dunajska cesta Sibirija.

Ij Tiskovna pomota. V notici, priobčeni dne 27. dec. 1913, v kateri smo poročali, da je bila sobarica Marija Jelen pri dr. Furlanu od svojega častilca oklofutana, potem pa aretirana in odpeljana v bolnico, ravnala se je pomota. Kajti dotična Marija Jelen ne službuje pri dr. Furlanu, marveč pri dr. Frlanu.

Razne stvari.

Velikani. Pred nekaj tedni je umrl na Portugalskem neki velikani in ob tej priliki se spominja časopisje raznih velikani, ki jih pozna zgodovina. V vojski Karla Velikega je bil ogromen vojak, ki je ob neki priliki s svojo pišico prestrelil štiri sovražnike na en mah. Rimski cesar Maksimin je bil visok 2 metra in pol in je pojedel na dan 40 funtov mesa. Prste je imel tako debele, da je nosil zapetnice svojih žena kot prstane. V Britskem muzeju v Londonu se nahaja okostnjak, ki ima jako zanimivo zgodovino. Irski orjak Burne se je kazal ljudem po sejmah in s tem zaslužil mnogo denarja; bil je pa strašen pišneč in zato se je kmalu uničil. Pred smrtjo mu je učenjak Hunter ponudil 800 funtov šterlingov za njegovo mrtvo truplo. Burne bi bil moral v oporoki pismeno potrditi in svečano izjaviti, da njegovo mrtvo truplo pripade anatomskega zavodu. Ta ponudba je pa velikana zelo prestrašila in dal si je od štirih najboljših prijateljev priseči, da ga bodo dostojno pokopali — v morju. Ko je Hunter to zvedel, je podkupil grobarje, ki so namesto Burnejevega trupla naložili v krsto razne težke predmete, krsto zabili in jo svečano spustili v morje. Burnejevo truplo pa spravili v Hunterjeve roke. Tako je tedaj Britski muzej dobil orjaški okostnjak.

Silni uspehi agitacije za izstop iz protestantske cerkve. Med protestanti se strahovito širi brezverstvo. Ljudje kar trumoma izstopajo iz protestantske cerkve in postajajo brezverci. To so uspehi herolinskega društva »Konfessionslos« (Brez veroizpovedbe). Ki ima tesne stike z monistovsko zvezo in ki zadnji čas razvija mrzlično delavnost za odstop množic od protestantske cerkve. To gibanje je zadnji čas dobilo očitno politično ozadje, ker so se ga polastili soc. demokrati. Nedavno je vodja monistovske zveze Ostwald priredil več zborovanj, katerih uspeh je bil ta, da je 1300 oseb izstopilo iz protestantske cerkve. Te dni je pa društvo »Konfessionslos« znova priredilo na en sam dan 12 velikih shodov, katerih se je udeležilo nad 20.000 oseb. Vseph je bil sijajen: 4200 oseb je takoj prijavilo svoj izstop iz protestantske cerkve. Stvar je začela vznemirjati tudi poklicne oblasti; menda bodo zvišali pristojbino za izstop od 2 na 100 mark, da tako zajeze izstopanje. Cesarica si je dala natančno poročati o celi stvari ter izrazila svoje obžalovanje. Protestantski pastori, ki zadnji čas tako pogosto hodijo rogovilit v naše avstrijske dežele in hujskati za »proč od Rima«, bi mnogo pametneje storili, če bi ostali v Prusiji in gasili požar, ki preti njihovim lastni hiši.

Nesreča na morju. Pri Frederikstadu se je potopil norveški parnik »Trygve« z vso posadko in z dvema potapljačema.

Kupujte le vžigalice: V korist obmejnim Slovincem!

Telefonska in brzovajna poročila.

DR. ŠUSTERŠIČ DEŽELNI GLAVAR. Dunaj. Cesar je imenoval dr. Šusteršiča za deželnega glavarja in barona Lichtenberga za njegovega namestnika.

† DR. ŽITNIK.

Dunaj. Za dr. Žitnikom se je bral rekvijem v Alzerski cerkvi. Bral ga je prošt Stojan z asistenco Baumgartnerja in Weixnerja. Vlado je zastopal naučni minister Mussarek. Zastopnike so poslale vse stranke. Žalovanje za dr. Žitnikom je splošno. Predsedstvo zbornice bo zastopal pri pogrebu vitez Pogajnik. Ako zbornica ne bi imela jutri seje, se Slovensko-hrvatski klub udeteži pogreba korporativno, če ne. po deputaciji.

SITUACIJA NA VRHUNCU KRITIČNOSTI.

Dunaj. Zbornica je sprejela danes zakon o odkazih deželam v drugem in tretjem branju. Nato se začne razprava o učiteljskih plačah. Predsednik izroči davčne predloge, kakor so prišle iz gosposke zbornice nazaj, brez prvega branja finančnemu odseku. Ojenskiy proti temu odločno protestira. Rusini začno žvižgati, pisati in kričati: Eljen Tisza! Eljen Cevaj! Šum je tako velik, da se mora seja za pol ure prekiniti. Nato se vrši načelniška konferenca. Fink je predlagal, naj se seja zaključi in ob pol petih skliče nova. Med tem časom naj finančni odsek reši davčne predloge, došle iz gosposke zbornice. Kramar izjavi, da naj zbornica zdaj pokaže, ako ima moč rešiti finančno predlogo ali pa dopusti brezparlamentarno dobo. Dr. Šusteršič se je pridružil Finku. Grof Stürgkh je dejal, če zbor-

nica reši finančne predloge, je vlada pripravljena glede budgeta pustiti krutek ex-lex. Po finančni postavi predloži vlada postavo o lokalnih železnicah. Prihodnja seja bo torej danes ob pol 5. uri popoldne. Zdaj zboruje finančni odsek in govori Budzynowski. Veliko vprašanje je, če se ta načrt posreči.

SMRTNA KOSA.

Stockholm. Kraljica-mati Sofija je danes zjutraj na akutnem vnetju pluć umrla.

PAŠIČ OSTOPIL.

Belgrad. Kabinet je danes kralju zopet ponudil demisijo. Kralj jo je vzel na znanje in sklical predsedstvo skupščine, da se o položaju posvetuje.

RUSIJA PRIDRŽI REZERVISTE.

Peterburg. Ruska vojna uprava je rezerviste, ki bi imeli biti zdaj odpuščeni, pridržala pod orožjem.

SLAB MEDNARODNI POLOŽAJ.

Belgrad. Ministriški predsednik Pašić je konferenci vladne stranke izjavil, da je mednarodni položaj tako nengoden, da mora Srbija biti vsak čas pripravljena.

BULGARSKI AGRARCI ZA ZJEDINJENJE S SREBJO IN ČRNOGORO.

Sofija. Predsednik največje stranke na Bulgarskem, agrarne, Stambolijski, je na kongresu te stranke izjavil, da Bulgarija ne sme prekiniti zveze s svojo osloboditeljico Rusijo in da mora imeti en sam ideal: popolno zjedinenje bulgarskega in srbskega naroda, tako da bo na Balkanu ena sama slovanska država. Bulgarija ne sme poslušati onih, ki imajo samo en cilj: Slovane ločevati in en slovanski narod proti drugemu izgrajevati. Bulgarski kmetijski narod hoče miru in prijateljstva s svojimi sosedi, predvsem s Srbijo in Črnogoro.

SULTAN JE OBOLEL.

Carigrad. Sultan je obolel.

VIHAR VRGEL ROBBINO 10 OSEB V MORJE.

London 30. Iz New Yorka se poroča, da je ob obrežju New Yerseya vrgel vihar robbino 10 oseb v morje, ki so vsi vtonili. Pri Barnegattu je porušil vihar 20 hiš.

VIHARJI V JUŽNI NEMČIJI.

Stuttgart. Radi viharja so vse telefonične žice potrgane in je zato telefonični promet s kraji ob Reni in s Francijo prekinjen.

ATENTAT NA POSLANCA.

Arad. Včeraj je gostilničar Morin v Kurtosu na ulici streljal na poslanca Ladislava Hamoryja in ga je težko ranil. Morin pravi, da je Hamory pripravil njegovo ženo ob 100.000 kron.

ŠEST TOVAREN POGORELO.

Berlin. V Bergenu je uničil ogenj popolnoma šest tovaren.

LAKOTA RA JAPONSKEM.

Tokio. Vsled slabe žetve je zavladala v okrožjih Aomori in Hokkaido lakota. Več tisoč oseb umira vsled lakote. Starši prodajajo svoje hčere trgovcem z dekleti. Vlada je dala 6 milijonov jenov za stradaljoče.

Dnevne novice.

Zbornica. Vsak čas kaj novega! V nedeljo so zborovali vsi trije klubi gosposke bormice in so sklenili, da se vrne zbornici os.-dohdn. novela z vsemi izpremembami, ki jih predlaga njihova komisija. Gotovo je torej, da se bo morala predloga vrniti poslanski zbornici. — Rusini so včeraj stvarno popravljali; obenem je pa njihov klub imel dolge posvete, kako bi častno mogli odstopiti od obstrukcije. Predlagali so večinskim strankam, naj bi, četudi mило, izrazili, da je vlada kriva, da ni prišlo do sporazuma med Rusini in Poljaki glede na gališko volivno preosnovo. Te pa niso hotele tega storiti, češ da nimajo nobenih garancij za mirno rešitev finančnega vprašanja, ker Rusini ob povratku predloge iz gosposke zbornice lahko začno iznova odločilen odpor. Zato so ob tričetrt na 7. Rusini nehali s svojimi popravki brž ko se je zvedelo, da je gosposka zbornica sklenila, kar so klubi včeraj odločili. — Za jutri je ves pododbor, ki se zdaj posvetuje o prepornih točkah volivne preosnove, sklican na Dunaj. Stürgkh hoče z vso silo apelirati na njegove člane, naj se pogodijo, da bo mogel gališko spravo podati cesarju za novoletni dar. Morda se to tudi posreči. Vendar pa zdaj ne kaže, da bi se moglo priti iz zagate brez § 14. Proračunskega provizorija ne dopuste češki agrarci in radikalci. S tem upajo vreči sedanjo vlado, ki jo delajo krivo komisariata na Češkem. Razni kandidati za ministrske predsednike se že oglašajo, oziroma za-

čenja se »delo« zanje. Parlamentarizacija kabineta zopet straši v ozračju. Par tednov se pač še ne bo nič posebnega zgodilo v tem oziru; ko se pa približa doba zopetnemu zasedanju državnega zbora in ko pride v ospredje rešitev bosanskih železnic in vojne predloge, ki je oboje ogrski parlament že rešil, je zelo verjetno, da nastanejo v vladi važne izpremembe.

— **Častni kanonik dekan Lavrenčič.** Cesar je imenoval za častnega kanonika stolnega kapitelja ljubljanskega g. dekana Ivana Lavrenčiča v Kamniku.

— **Višji bibliotekar dunajske vseučiliške knjižnice** je postal dr. Henrik Pogatscher; sodeloval bo tudi pri »Istituto austriaco di studii storici« v Rimu.

— **Naše prireditve na Spodnjem Štajerskem.** Dne 4. januarja bodo naslednje prireditve: pri Sv. Barbari v Halozah ima občni zbor slov. katol. izobraževalno društvo ob 3. uri popoldne. Govori dr. Korošec. — V Celju priredi izobr. društvo gledališko predstavo »Junaske Blejke«. — V Konjicah ima bralno društvo večjo prireditve. Na vspredu je: vesela igra, petje itd. — V Mozirju ima kat. slov. izobr. društvo po večernih občni zbor. — V Ptuj priredi občno bojno društvo v Zupančičevi gostilni svoj društveni večer. — Pri Sv. Lovrenču na Drav. polju in v Cirkovcah zboruje kmetijska podružnica. Na prvem kraju je občni zbor, ki se vrši po rani službi božji, v Cirkovcah pa poučno predavanje s pričetkom po večernicah. Na obeh zborovanjih govori okr. živinozdravnik Hinterlechner iz Poljčan. — Na praznik sv. Treh kraljev dne 6. jan. se vrši v Jarenini mladeniški shod. Govori urednik Žebot. — V Šoštanju ima konjerejska podružnica za Šaleško dolino ob pol 12. uri popoldne v gostilni g. Rajsterja poučno predavanje. Ista zadruga ima ob 3. uri popoldne v gostilni g. Skaza v Velenju svoj občni zbor s poučnim predavanjem. — Na Vidmu ob Savi priredi katol. slov. izobr. društvo popoldne po večernih gledališko predstavo. — Pri Vel. Nedežli se vrši protialkoholni shod in se ustanovi podružnica »Sv. vojske«. Govornik pride iz Maribora.

— **Braslovce.** Dne 28. t. m. je slavilo Braško društvo 25-letnico in Pevsko društvo 20-letnico svojega obstanka. Pri slavnosti je govoril dr. Korošec.

— **Iz Sodražice.** Na Štefandan nas je obiskal novoizvoljeni dež. poslanec g. Anton Lovšin. Ker pred volitvami ni imel prilike v Sodražici razviti svoj program, je sedaj kot izvoljeni poslanec stopil pred svoje volivce, da se jim zahvali za zaupanje, katero so mu s svojimi tako številnimi (240) glasovi izkazali, ter zasliši njihove želje, za katere se ima kot poslanec zavzemati. Na shodu, ki je bil zelo dobro obiskan, je v daljšem, lepem govoru, ki je bil opetovano prekinjen s pritrjevalnimi medklici, povdarjal, da bode v splošnem deloval po načelih stranke, kateri pripada, posebej pa kot poslanec ribniške doline vse svoje moči zastavi v njen blagor. Največ pohvale je žel. ko je izjavil, da se bo potegoval za to, da deželni zbor ozir. odbor sorazmerno z Gorenjske, dela tudi za napredek Dolenske, zlasti njegovega volilnega okraja. Več volivcev se je javilo k besedi, ki so mu priporočali razne krajevne potrebe, da se v zbornici za nje zavzame. Ker je mnogo potoval po Tirolskem in Švici, ter mu je dobro znana tamošnja gojitev živinoreje, nam je obljubil na enem prihodnjih shodov kaj več o njej povedati. Po dvehurnem zborovanju so se volivci z zadovoljnostjo razšli, trdajo prepričani, da so v osebi g. Lovšina pravega moža poslali v deželno zbornico.

— **Grof Drašković umrl.** V Dugemselu je umrl grof Sandor Drasković, virilist hrvatskega sabora in madjarski magnat. Bil je šele 38 let star. Otrok nima.

— **Zimski šport v Bohinju.** V Bohinju je padlo 35 cm snega. Z novim letom se prične zimska sezija. Baie pride ta dan tudi prvi športni vlak iz Trsta.

— **Dom na Vrščicu pri Kranjski gorji** ne bo radi snežnih zametov in nevarnosti plazov za Silvestrovo in Novo leto odprt in oskrbovan.

— **Dva tajnostna dogodka.** Včeraj so našli v ulici Punta del Forno v Trstu na njenem stanovanju mrtvo truplo 65-letno Agnezo Majer iz Celja, ki je dajala postelje najem. Bila je skopa ženska, ki se je pečala z majhnimi spekulacijami. Iz sumljivih znakov na vratu se sklepa, da je bila zadavljena. — Isti dan so blizu postaje v Borštu našli obstreljeno čedno napravljeno tujsko. Kmetje so dejali, da so slišali strele iz revolverja. Tujka sama je rekla, da je bila napadena od roparjev. Zdaj leži v nezavesti.